

XII Konferencja Naukowa Młodych Demografów
PRZESTRZENNY WYMIAR PRZEMIAN DEMOGRAFICZNYCH
METODY, ANALIZY, DANE

THE SPATIAL DIMENSION OF DEMOGRAPHIC CHANGE
METHODS, ANALYSES, DATA

23 – 24 czerwca 2015

Poznań

W dniach 23–24 czerwca 2015 r. w Poznaniu odbyła się Konferencja naukowa pt. *Przestrzenny wymiar przemian demograficznych – metody, analizy, dane (The spatial dimension of demographic change – methods, analyses, data)*. Organizatorem dwunastej już konferencji Młodych Demografów znanej, jako Latająca Szkoła Demografii, był Komitet Nauk Demograficznych Polskiej Akademii Nauk oraz Katedra Statystyki Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu.

Problematyka konferencji obejmowała procesy demograficzne związane zarówno z ruchem naturalnym jak i wędrownym ludności. W Polsce jesteśmy świadkami przemian ludnościowych o natężeniu i skali nieobserwowanej w innych państwach europejskich, o poważnych konsekwencjach dla rozwoju demograficznego kraju. W sposób szczególnie dotyczy to płodności i dynamiki starzenia się populacji, przemian w formowaniu rodziny i jej rozwoju oraz migracji zagranicznych. Wiele uwagi poświęcono migracjom oraz ich konsekwencjom dla rozwoju demograficznego Pol-

ski. Szczególnie interesujące były porównania niektórych procesów demograficznych zachodzących wśród Polaków w kraju i przebywających zagranicą. Przedmiotem debaty były także problemy starzenia się populacji, przemiany rodziny, płodności, styl życia oraz warunki i jakość życia w kontekście zmian demograficznych.

W konferencji uczestniczyło 39 osób reprezentujących większość ośrodków prowadzących badania demograficzne w Polsce oraz kilku ośrodków zagranicznych. Wśród polskich ośrodków znalazły się między innymi: Instytut Statystyki i Demografii SGH, Uniwersytety Ekonomiczne w Krakowie, Katowicach, Poznaniu i we Wrocławiu, Uniwersytet Gdański, Politechnika Opolska, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, Urzędy Statystyczne w Olsztynie i w Poznaniu, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk. Natomiast z ośrodków zagranicznych, w konferencji wzięli udział pracownicy Erasmus University Rotterdam, University of Southampton, Max Planck Institute for Demographic Research oraz Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute. Warto zwrócić uwagę na udział w konferencji młodych polskich demografów odbywających staże naukowe w ośrodkach zagranicznych.

Obrady konferencji prowadzono w języku angielskim (cztery sesje) oraz polskim (trzy sesje). Łącznie wygłoszono 31 referatów, w tym 14 referatów w języku angielskim, 14 w języku polskim, dwa wykłady prozonne i komunikat dotyczący problematyki najważniejszych badań ludnościowych, również w języku angielskim (program konferencji w załączeniu). Ideą konferencji Młodych Demografów jest zapraszanie wybitnych naukowców z kraju i z zagranicy do wygłoszenia referatów wiodących. W ramach tegorocznej konferencji takie referaty wygłosili: prof. Frans Willekens z Max Planck Institute for Demographic Research i Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute oraz prof. Marek Kupiszewski z Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk. Niestety z powodu choroby swój przyjazd odwołała prof. Jane Falkingham z University of Southampton. Ponadto członkowie KND wygłosili dwa referaty w języku angielskim, jeden w języku polskim, przygotowali komunikat oraz byli współautorami dwóch referatów (jednego w języku polskim i jednego w języku angielskim). Autorami pozostałych referatów byli młodzi pracownicy nauki i doktoranci. Każdy z prelegentów w dyskusji po przedstawionej prezentacji otrzymał komentarz do swoich prac i wyników prowadzonych badań. W konferencji, jako słuchacze, uczestniczyli także pracownicy Urzędu Statystycznego w Poznaniu oraz studenci związani z Kołem Naukowym „Estymator” działającym przy Katedrze Statystyki Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu.

Obrady rozpoczęły dwa wykłady specjalnie zaproszonych gości: Prof. Frans Willekens przedstawił wykład pt. *Migration flows: measurement, analysis and modeling*, a następnie prof. Marek Kupiszewski w referacie pt. *Internal migration around the world: a comparison* przedstawił zagadnienia migracji wewnętrznych w perspektywie badań światowych. Tematykę migracji wewnętrznych kontynuował prof. Sławomir Kurek w referacie *Migration in Kraków Metropolitan Area in the light of suburbanization processes*. Konsekwencje migracji z perspektywy pomiaru

plodności omówiła prof. Elżbieta Gołata w referacie *Fertility in Poland and of Polish born women in the UK* porównując płodność w kraju oraz zagranicą.

Ważnym tematem obrad były problemy demograficznego starzenia się. Ekonomiczne konsekwencje tego procesu z perspektywy transferów rodzinnych i społecznych w Polsce oraz wybranych krajach europejskich zostały przedstawione między innymi w referatach dr Anity Abramowskiej-Kmon, prof. Ireny E. Kotowskiej, mgra Wojciecha Łątkowskiego: *Quality relations between adult children and older parents and care giving in selected European countries* oraz dr Agnieszki Chłoń-Domińczak: *Population ageing in Poland and its consequences on public and private transfers*. Problematyka związana z procesem starzenia, dyskutowana była także z perspektywy zdrowia, opieki społecznej, sieci rodzinnych, aktywności zawodowej i rynku pracy oraz w ciekawym ujęciu satysfakcji osób starszych z wykonywanej pracy.

Wiele uwagi poświęcono zagadnieniem zmian postaw prokreacyjnych, kohortowych wzorców płodności i bezdzietności, problemom tworzenia i rozpadu związków. Przedstawiono także wyniki badań relacji między wykształceniem i aktywnością ekonomiczną i płodnością. Niezmiernie interesujące było ujęcie relacji między płodnością i międzygeneracyjną mobilnością edukacyjną. Wymiar przestrzenny uwzględnił z kolei referat ukazujący oddziaływanie migracji edukacyjnych na sytuację demograficzną oraz gospodarczą ośrodka akademickiego. Przedmiotem debaty były także zagadnienia warunków i jakości życia, dojazdów do pracy z uwzględnieniem problemów zróżnicowania terytorialnego.

Na szczególne podkreślenie zasługuje zaplanowanie czasu pozwalającego na spokojną i w miarę pełną prezentację badań, założeń, zastosowanych metod oraz uzyskanych wyników. Uwzględniono ponadto czas na dyskusję i wyjaśnienia. Pozwoliło to na spełnienie głównego założenia Konferencji Młodych Demografów, podczas której młodzi badacze prezentują szerszemu środowisku badania związane z przygotowaniem pracy doktorskiej lub habilitacyjnej.

W związku z organizacją konferencji została utworzona nowa strona internetowa dedykowana cyklicznie organizowanym konferencjom Młodych Demografów <http://demografia2015.ue.poznan.pl/index.html>. Wszystkie informacje o konferencji upowszechnianie były drogą elektroniczną poprzez korespondencję e-mailową oraz dzięki stronie internetowej. Również na stronie internetowej zamieszczone zostały przedstawione podczas konferencji prezentacje, których autorzy wyrazili zgodę: <http://demografia2015.ue.poznan.pl/presentations.html>. Zaplanowano również publikację ciekawych opracowań w Studiach Demograficznych (po spełnieniu wymaganych warunków). Ważnym dla środowiska demografów jest fakt, iż strona internetowa zawiera nie tylko informacje o tegorocznej konferencji, ale także o dotychczasowym dorobku wcześniejszych spotkań Młodych Demografów.

Tegoroczną konferencję Młodych Demografów można uznać nie tylko, jako ciekawie i inspirujące do dalszych badań spotkanie. Można ją traktować także, jako ważne i potrzebne dla integracji środowiska demograficznego, forum wymiany doświadczeń, nawiązywania i pogłębiania kontaktów oraz rozwijania współpracy.

PROGRAM KONFERENCJI

23 JUNE 2015

8:00–9:00 **REGISTRATION**

9:00–9:30 **OPENING CEREMONY**

Professor Maciej Żukowski, Vice-Rector of the Poznan University of Economics

Professor Irena E. Kotowska, President of the Committee of Demographic Studies of the Polish Academy of Sciences

Professor Janina Józwiak, Honorary President of the Committee of Demographic Studies of the Polish Academy of Sciences

KEY-LECTURES

9:30–10:30 **Frans Willekens** (Max Planck Institute for Demographic Research, Rostock, Germany and Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute, The Hague, the Netherlands)

Migration flows: measurement, analysis and modelling

10:30–11:30 **Marek Kupiszewski** (Polish Academy of Sciences, Institute of Geography and Spatial Organization)

Internal migration around the world: a comparison

11:30–12:00 **COFFEE**

12:00–13:50 **SESSION 1 (EN)**

Slawomir Kurek (Pedagogical University in Cracow)

Migration in Krakow Metropolitan Area in the light of suburbanization processes

Thijs van den Broek (Erasmus University Rotterdam)

The geography of the family revisited: How family composition impacts residential choice in Germany

Anita Abramowska-Kmon, Irena E. Kotowska, Wojciech Łątkowski (Warsaw School of Economics)

Quality relations between adult children and older parents and care giving in selected European countries

Agnieszka Chłoń-Domińczak, Wojciech Łątkowski (Warsaw School of Economics)

Population ageing in Poland and its consequences on public and private transfers

13:50–15:00 **LUNCH**

15:00–16:50 **SESSION 2 (PL)**

Wioletta Grzenda, Ewa Frątczak (Warsaw School of Economics)
Kohortowe wzorce płodności w Polsce (Cohort fertility patterns in Poland)

Katarzyna Kocot-Górecka (Warsaw School of Economics)
Kulturowe role płci a intencje posiadania dziecka w Polsce i Norwegii (Gender roles and fertility intentions in Poland and Norway)

Monika Mynarska (Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw, Warsaw School of Economics)
Zamierzenia prokreacyjne Polaków i Polek (Childbearing intentions in Poland)

Marta Szklarska (Cracow University of Economics)
Aktywność zawodowa a zachowania prokreacyjne w Polsce (Economic activity and reproductive behaviors in Poland)

16:50–17:10 **COFFEE**

17:10–19:00 **SESSION 3 (EN)**

Paweł Strzelecki (Warsaw School of Economics)
Cohort effects or a trend? – the decomposition of the determinants of demographic and labour market changes in Poland

Magdalena Muszyńska (Warsaw School of Economics)
Variation in healthy life-expectancy – measurement method with application to European countries

Wojciech Łatkowski (Warsaw School of Economics)
The dynamics of health among people aged 50 and more in Poland

Marta Styrc (Warsaw School of Economics)
Impact of changes in union formation and dissolution on fertility

20:00 **DINNER**

24 JUNE 2015

9:30–10:00 **Irena E. Kotowska** (Warsaw School of Economics)

10:00–10:50 **SESSION 4 (EN)**

Elżbieta Gołata (University of Economics in Poznań)
Fertility in Poland and to Polish born women in the United Kingdom

Krzysztof Tymicki (Warsaw School of Economics)
Reproductive patterns in the light of Bourdieu's social class theory

10:50–11:10 **COFFEE**

11:10–13:00 **SESSION 5 (EN)**

Monika Mynarska (Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw, Warsaw School of Economics)
Childless by choice? Exploring motivation of childless people

Marta Styrac, Brienna Perelli-Harris (University of Southampton)
Union formation and mental well-being: Does marriage matter when cohabitation is common?

Beata Osiewalska (Cracow University of Economics)
Fertility and socioeconomic gender equality between a couple in Poland

Zuzanna Brzozowska (Warsaw School of Economics)
Intergenerational educational mobility and completed fertility: Evidence from 25 Polish birth cohorts

13:00–14:00 **LUNCH**

14:00–16:00 **SESSION 6 (PL)**

Katarzyna Balandynowicz-Panfil (Gdansk University)
Interdyscyplinarne dylematy granic starszego wieku (The Interdisciplinary Dilemmas of Chronological Criterion of Old Age)

Sylwia Timoszuik, Anita Abramowska-Kmon (Warsaw School of Economics)
Sieci rodzinne a zadowolenie z życia osób w wieku 50+ w Polsce (Family network and life satisfaction of older people aged 50+ in Poland)

Ewa Soja (University of Economics in Cracow)
Zadowolenie z pracy starszych pracowników w Polsce (Job satisfaction of older workers in Poland)

Hanna Gruchociak (University of Economics in Poznan)
Próba kompleksowej analizy lokalnych rynków pracy w Polsce (An attempt to comprehensive analysis of local labor markets in Poland)

Sylwia Timoszuik, Magdalena Maciejasz (Warsaw School of Economics)
Osoby starsze o sprawowaniu opieki nieformalnej nad seniorem w Polsce (Older people about providing informal care to senior in Poland)

16:00–16:20 **COFFEE**

16:20–18:20 **SESSION 7 (PL)**

Diana Rokita-Poskart (Opole University of Technology)

Oddziaływanie migracji edukacyjnych na sytuację demograficzną oraz gospodarczą ośrodka akademickiego (na przykładzie miasta Opola) (*The impact of educational migration on demographic and economic situation of the academic city (on example of Opole)*)

Łukasz Wawrowski (University of Economics in Poznan)

Zróżnicowanie stopy ubóstwa w podregionach Polski (*Poverty rate differentiation in subregions of Poland*)

Kamil Wilak (University of Economics in Poznan)

Pracujący nieformalnie i nieaktywni zawodowo zarejestrowani w urzędach pracy (*Informally employed and economically inactive registered at labour offices*)

Radosław Murkowski (University of Economics in Poznan)

Analiza procesów ludnościowych za pomocą metod demografii potencjalnej (*Analysis of population processes by the methods of potential demography*)

Anna Ojrzyńska (University of Economics in Katowice)

Zastosowanie odpornej regularyzowanej metody dekompozycji według wartości osobliwych w szacowaniu modelu umieralności Lee-Cartera dla Polski (*Use of Robust Regularized Singular Value Decomposition for estimating parameters in the Lee-Carter mortality model*)

18:20 **CLOSING CEREMONY**